

Muistio Suomen Kristillisdemokraattien (KD) Hämeen piiri r.y.:n puoluerahoituksen tarkastamisesta ajalta 1.1.2021– 31.12.2024

Yleistä

Valtiontalouden tarkastusvirasto on puoluelain (10/1969) 9 e §:n 1 momenttiin perustuen tehnyt puoluerahoitusta koskevan tarkastuksen kaikkiin valtionavustusta saaviin puolueisiin ja eräisiin niiden piirijärjestöihin sekä kahteen muuhun rekisteröityyn puolueeseen, jotka eivät saa valtionavustusta.

Tarkastuskohdekohtaiset havainnot annetaan muistiona kullekin 61 tarkastuskohteelle sekä asianomaiselle puolueelle. Kaikista muistioista koostettava kertomus annetaan vuonna 2026 eduskunnalle.

Tarkastuksen ovat suorittaneet johtavat tilintarkastajat Johanna Kormu, Pontus Londen ja Minna Tyrväinen, ylitarkastajat Ella Lyytinen, Ines Gullichsen, Hanna Surakka, Malviina Vahtera ja Artur von Bonsdorff sekä tarkastaja Elina Nordström. Tarkastusta on valvonut valvontapäällikkö Jonna Carlson.

Tarkastuskohteille on ilmoitettu tarkastuksesta 13.3.2025. Piirijärjestö on toimitannut pyydetyn ennakkomateriaalin, ja tarkastus toteutettiin etäyhteyksin 20.8.2025. Tarkastukseen osallistuivat Suomen Kristillisdemokraattien Hämeen piiri ry:stä puheenjohtaja Piia Aitto-oja ja taloudenhoitaja Eila Wallenius.

Valtiontalouden tarkastusvirastolle toimitetut tilinpäätöstiedot

Puolueiden tuli toimittaa Valtiontalouden tarkastusvirastolle puoluetukipäätöksissä mainittujen piirijärjestöjensä ja naisjärjestönsä tilinpäätöstiedot: tilinpäätös, toimintakertomus, tilintarkastuskertomus, erittely vaalikampanjan kuluista ja rahoituksesta, yhteenveto ajantasaisista ilmoituksista sekä puoluetukea koskeva tilitys valtionavustuksen käytöstä. Suomen Kristillisdemokraattien Hämeen piiri ry:n oli tätä varten tullut toimittaa vastaavat asiakirjat ja tiedot asianomaiselle puolueelle.

Suomen Kristillisdemokraattien Hämeen piiri ry:n vuosien 2021–2024 tilinpäätöstiedot on toimitettu puoluerahoitusvalvonnan järjestelmään.

Puoluetukea saavan puolueen ja avustuspäätöksessä tarkoitetun muun yhdistyksen tilintarkastajan on puoluelain 9 c §:n mukaan lausuttava tilintarkastuskertomuksessaan tilintarkastuslaissa säädetyn lisäksi 1) onko valtionavustuksen käytössä ja käyttöä koskevassa raportoinnissa noudatettu puoluelain säännöksiä ja avustuspäätöksen ehtoja; 2) onko noudatettu puoluelain säännöksiä tuesta ja tukea koskevista rajoituksista sekä vaalikampanjan kulujen ja rahoituksen ilmoittamisesta.

Suomen Kristillisdemokraattien Hämeen piiri ry:n tilintarkastuskertomuksiin vuosilta 2021–2024 sisältyvät puoluelain 9 c §:n edellyttämät lausumat.

Puoluerahoitusta koskevat ajantasaiset ilmoitukset ja tukirajoitusten noudattaminen

Puoluelain 8 c §:n mukaan puolueen, puolueyhdistyksen ja puolueen lähiyhteisön saaman tuen määräästä ja sen antajasta ilmoitetaan valtiontalouden tarkastusvirastolle, jos yksittäisen tuen tai useista samalta tukijalta saaduista suorituksista koostuvan tuen arvo on vähintään 1 500 euroa kalenterivuodessa (ajantasainen ilmoitus).

Suomen Kristillisdemokraattien Hämeen piiri ry oli tehnyt vuonna 2021 yhden ajantasaisen ilmoituksen. Tarkastuksessa todettiin, että ajantasainen ilmoitus koski suoritusta, jota piirijärjestön ei tarvinnut puoluelain mukaan ilmoittaa. Ajantasainen ilmoitus poistettiin tarkastuksen aikana järjestelmästä.

Piirijärjestö ei ollut tehnyt vuosilta 2022–2024 ajantasaisia ilmoituksia. Tarkastuksessa ei todettu tukia, joita olisi tullut ilmoittaa.

Puoluelain mukaisen valtionavustuksen siirtämistä ja käyttöä koskevat menettelyt

Suomen Kristillisdemokraattien Hämeen piiri ry on raportoinut tarkastusvirastolle toimittamissaan valtionavustustilityksissä puoluelain 9 §:n mukaisen valtionavustuksen eli puoluetuen käytöstä.

Piirijärjestö on valtionavustustilitystensä mukaan saanut puoluetukea vuonna 2021 yhteensä 4088,04 euroa, vuonna 2022 yhteensä 15 165 euroa, vuonna 2023 yhteensä 49 053 euroa ja vuonna 2024 yhteensä 4054,08 euroa.

Suomen Kristillisdemokraattien Hämeen piiri ry ei ollut siirtänyt vuosina 2021–2024 valtionavustusta eteenpäin.

Pakotteiden huomioiminen valtionavustuksen käytössä

Valtionavustuspäätökseen on kirjattu vuodesta 2023 alkaen, että valtionavustusta saavan tahon tulee varmistua, että mitään varoja tai taloudellisia resursseja ei mene suoraan eikä välillisesti pakoteluettelossa lueteltujen tahojen saataville tai hyödynnettäväksi. Tarkastusvirasto tiedusteli kaikilta puolueilta selvitystä siitä, miten ne ovat varmistuneet puoluetukeen lisättyjen ehtojen noudattamisesta.

Suomen Kristillisdemokraattien Hämeen piiri ry ilmoitti tarkastuksen aikana, että piiriyhdistyksen hankinnat ovat euromääräisesti vähäisiä. Piiriyhdistyksen selvityksen perusteella hankinnat tehdään puolueen yleisesti hyväksymiltä ja käyttämiltä valtakunnallisilta toimijoilta tai muuten luotettavaksi tunnetuilta paikallisilta sekä pitkäaikaisilta toimijoilta.

Tarkastusvirasto selvitti talouspakotteiden noudattamista tekemällä pistotarkastuksia piiriyhdistysten kirjanpitoaineistoon. Tarkastuksessa perusteella ilmeni, ettei piiriyhdistys ollut tehnyt hankintoja pakotelistatuilta tahoilta. Suomen Kristillisdemokraattien Hämeen piiri ry on varmistunut valtionavustuspäätöksessä mainittujen talouspakotteiden noudattamisesta. Tarkastuksen perusteella ei ilmennyt, että piiriyhdistys olisi tehnyt hankintoja pakotelistatuilta tahoilta.

Tarkastusvirasto muistuttaa, että vastuu sopimuskumppaneita, alihankkijoita, siirron saajia, yhteistyökumppaneita ja edunsaajia koskevien pakotteiden selvittämisestä ja oikeellisuudesta on valtionavustuksen saajalla. Toimittajan vakuutus ja valtionavustuksissa siirron saajan vakuutus eivät poista hankinnoissa avustuksen saajan vastuuta, vaan avustuksen saajan on tarvittaessa pyydettävä lisäselvitystä asian varmistamiseksi. Valtionavustusta saavien tahojen on suositeltavaa arvioida niiden pakotteiden noudattamiseen liittyviä menettelyjä ja tarvittaessa tarkentaa toimenpiteitä, jotta niiden on mahdollista osoittaa luotettavasti noudattavansa valtionavustuspäätöksen (Valtioneuvoston päätös puoluelain 9 §:n mukaisen valtionavustuksen myöntämisestä puolueille) liitteen 2 avustusehtojen kohtaa 2.3.

Malviina Vahtera

Ylitarkastaja

JAKELU Suomen Kristillisdemokraattien Hämeen piiri ry
TIEDOKSI Suomen Kristillisdemokraatit r.p.